ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Օտար լեզուների և գրականության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ __________ Թաղևոսյան Թ.Վ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № ___2_____

«___18__» ________09_______________ 2023 թ.

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ 4

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **023102.00.6 ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

Կրթական ծրագիր՝ **023102.02.6 Անգլերեն լեզու, գրականություն**

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

Ամբիոն՝ Օտար լեզուների և գրականության

Ուսուցման ձևը՝ առկա

Կուրս/կիսամյակ 3 կուրս, 5-րդ կիսամյակ

Դասախոս՝ բ.գ.թ., դոցենտ Կ.Գուլանյան

Էլ.հասցե/ներ gulanyan.karina@gmail.com

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	3
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	5
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	5
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	6
8.	Դասավանդման մեթոդներ	7
9.	Ուսումնառության մեթոդները	7
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	8
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ	10
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	12
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	12
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	17
14.	Գնահատում	18
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	19
14.2.	Հարցաշար	19
14.3.	Գնահատման չափանիշներ	19
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ	22

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ 4» դասընթացը վերաբերում է առարկաների հումանիտար ցիկլի հիմնական մասին: Ներառված է 011401.21.6 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի *Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ* կրթամասում:

Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

1.1. Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ամբողջական և հիմնավորված գիտելիք տրամադրել արտասահմանյան գրականության կարևորագույն ստեղծագործությունների և պատմամշակութային ժամանակաշրջանների մասին:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ 4»-ը որպես առարկա միտված է ուսանողների կրթվածության ընդհանուր մակարդակի բարձրացմանը, որոշակի արժեքային համակարգի ձևավորմանը, վերլուծական հմտությունների զարգացմանը;
- ապահովել մասնագիտական հաղորդակցության ոլորտում ուսանողների խոսքային գործունեությունը;
- ապահովել ուսանողների խոսքային գործունեությունը կրթական, մասնագիտական և մշակութային հաղորդակցության ոլորտում;
- Հարստացնել ուսանողների մտահորիզոնը, պատկերացում տալ աշխարհում տեղի ունեցող իրադարձությունների մասին գրական երկերի միջոցով:

2. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ 4» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է՝ ռուսերեն լեզվով գեղարվեստական տեքստերի կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու գիտելիքների, անգլերեն լեզվով հաղորդակցվելու, սահուն խոսքը ընկալելու հմտությունների առկայությունը, որոնք ձեռք են բերվել **«Արտասահմանյան գրականության ներածություն», «Ռուս գրականության պատմություն»** դասընթացների միջոցով ուսումնառության երկու տարիների ընթացքում:

3. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

«ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ 4» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Դասընթացը ուսումնասիրելու արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա՝

- ներկայացնել արտասահմանյան գրականության պատմությունը
- բացատրել արտասահմանյան գրականության զարգացման հիմնական միտումները
- բացատրել Ռեալիզմի և 20-րդ դարի գրական ուղղությունների և ժամանակաշրջանների առանձնահատկությունները՝ գրականության համատեքստում

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- թվարկել ուսումնասիրվող ժամանակահատվածների կարևորագույն ներկայացուցիչներին և գրական ստեղծագործությունները
- ներկայացնել ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման կարևորությունը դասընթացի շրջանակում

Դասընթացը ուսումնասիրելու արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա

- վերլուծել գրական ստեղծագործությունները միջմշակության առնչությունների ներքո
- բանավիճել
- կիրառել ձեռք բերված գիտելիքները մասնագիտական գործունեության ժամանակ
- մեկնաբանել գրականության գեղագիտական արժեքը և այլ հասարակական հարաբերություններում դրանից ներբերած գիտելիքի դաստիարակչական ու ճանաչողական արժեքը
- մշակել մասնագիտական գրականությունը և ներկայացնել այն

Դասընթացն ուսումնասիրելու արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.

- վերակառուցել գրականության դասընթացը՝ ըստ ստացած գիտելիքի
- ձևակերպել նպատակ և ուրվագծել դրան հասնելու ուղիները,
- հասկանալ մշակույթի որպես մարդկային գոյության ձևի նշանակությունը
- օգտագործել աշխարհի գիտական պատկերի իմացությունը կրթական և մասնագիտական գործունեության մեջ,
- քննարկել և լուծել աշխարհայացքային, հասարակական և անձնային փիլիսոփայական խնդիրներ
- կիրառել հումանիտար, հասարակական և մշակութային գիտությունների ոլորտում ստա-ցած համակարգված տեսական գիտելիքները հասարակական և մաս¬նա¬գիտական խնդիրներ լուծելիս
- օգտագործել միջմշակութային հաղորդակցական հմտությունները
- տիրապետել հաղորդակցության ժամանակակից ձևերին
- իրականացնել խմբային աշխատանքներ՝ ըստ ուսումնասիրած նյութերի

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)</u>՝

- í»ñÉáõÍ»Éáõ ¨ ëÇÝÃ»½»Éáõ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝ*(ԳԿ1);*
- Ï³½Ù³Ï»ñå»Éáõ ¨ åÉ³Ý³íáñ»Éáõ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝ*(ԳԿ2);*
- Ñ»Ýù³ÛÇÝ ¨ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ·Çï»ÉÇùÝ»ñ*(ԳԿ3);*
- Ù³ëÝ³·Çï³Ï³Ý áÉáñïÇ ·Çï»ÉÇùÝ»ñÇ ÑÇÙáõÝùÝ»ñ*(ԳԿ4):*

<u>Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)</u>՝

- ÃÇÙ³ÛÇÝ ³ßË³ï³Ýù*(ՄՁԿ2);*
- ÙÇç³ÝÓÝ³ÛÇÝ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝÝ»ñ*(ՄՁԿ3);*
- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում *(ՄՁԿ4);*
- միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն *(ՄՁԿ5);*
- բարոյական արժեքներ *(ՄՁԿ6):*

<u>Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝</u>

- ·Çï»ÉÇùÝ»ñÁ ·áñÍÝ³Ï³ÝáõÙ ÏÇñ³é»Éáõ Ï³ñáÕáõÃÛáõÝ *(ՀԳԿ1) ;*
- Ñ»ï³½áïáõÃÛáõÝÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝÝ»ñ *(ՀԳԿ2);*
- ëáíáñ»Éáõ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝ *(ՀԳԿ3);*
- Ýáñ ·³Õ³÷³ñÝ»ñ ³é³ç ù³ß»Éáõ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝ*(ՀԳԿ4);*

- ³ÛÉ »ñÏñÝ»ñÇ Ùß³ÏáõÛÃÝ»ñÇ ¨ ëáíáñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ÇÙ³óáõÃÛáõÝ *(ՀԳԿ5);*
- ÇÝùÝáõñáõÛÝ ³ßË³ï»Éáõ áõÝ³ÏáõÃÛáõÝ *(ՀԳԿ6);*
- áñ³ÏÇ Ï³ñ¨áñáõÃÛ³Ý ·Çï³ÏóáõÙ *(ՀԳԿ7);*
- Ñ³çáÕáõÃÛ³Ý Ó·ïáõÙ *(ՀԳԿ8):*

<u>Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)՝</u>

- դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն *(ԱԿ1);*
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն *(ԱԿ4);*
- հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները *(ԱԿ5);*
- կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները *(ԱԿ6);*
- դրսևորեն ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում (նորագույն տեսությունների, դրանց մեկնաբանությունների, մեթոդների և եղանակների իմացություն) *(ԱԿ9);*
- քննադատորեն գնահատեն և մեկնաբանեն տեսության և պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները *(ԱԿ10);*
- տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները *(ԱԿ11);*
- տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին *(ԱԿ14):*

4. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

5. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	8 կրեդիտ/240 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	20- 5 կիս.	
Գործնական աշխատանք	24- 5 կիս	
Սեմինար պարապմունք		

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	70- 1 կիս. 76- 2 կիս.	
Ընդամենը	120ժամ 1 կիս. և 120 ժամ 2 կիս.	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ընթացիկ քննություն	

6. **Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**[4] .

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

  - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
  - **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
  - **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
  - **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:

- <u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- <u>Հարցազրույց</u> – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

7. **Դասավանդման մեթոդներն են՝**[6] գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

8. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1	20-րդ դարի գրականության առանձնահատկությունները: Ռեալիզմը ԱՄՆ-ում: Դրայզեր	2		2		
2	Նեոռոմանտիզմը ԱՄՆ-ում: Ջեք Լոնդոն	2		2		
3	Մոդեռնիզմի առանձնահատկությունները: Հեղբանական մոդեռնիզմ: Ջոյս, Պրուստ, Կաֆկա	2		2		
4	«Գիտակցության հոսքի» գրականություն: Վ.Վուլֆ, Ու. Ֆոլքներ	2		2		
5	«Կորուսյալ սերնդի» գրականություն: Հեմինգուեյ, Ֆիցջերալդ, Ռեմարկ	2		2		
6	Ամերիկյան դրամայի զարգացումը 20-րդ դարում: Յու.Օ՛Նիլ, Թ.Ուիլյամս, Է.Օլբի	2		2		
7	Եվրոպական դրամայի զարգացումը 20-րդ դարում: Ջ.Բ.Շոու, Բ.Բրեխտ	2		2		
8	Հակաուտոպիան 20-րդ դարում: Ջ.Օրուել, Ու.Գոլդինգ, Ու. Լե Գուին, Մ.Աթվուդ	2		2		
9	Լատինոամերիկյան գրականության զարգացումը 20-րդ դարում: Գ.Գ.Մարկես, Ժ.Ամադու, Վ.Լիոսա	2		2		
10	Էքզիստենցիալիզմը Եվրոպական գրականության մեջ: Սարտր, Քամյու	2		2		
11	Պոստմոդեռնիզմը գրականության մեջ:	2		2		
	Ընդամենը՝	22		22		

[8] Նման է օրացուցային պլանին

10. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Гилилов И. Игра об Уильяме Шекспире, или Тайна великого феникса.	2004
2.	Зарубежная литература XX века (под. ред. В.М. Толмачева).	2003
3.	Аникин Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы	1985
	Թ.Դրայզեր «Քույր Քերի»: Ջ.Գոլսուորթի «Ֆորսայթների սագա» եռագրությունը Ջ.Ջոյս «Դուբլինցիները» Ֆ.Կաֆկա «Փոխակերպություն» Վ.Վուլֆ «Միսիս Դելոուեյ» Վ.Ֆոլքներ «Շառաչ և ցասում» Է. Հեմինգուեյ «Հրաժեշտ զենքին», «Ում համար է գուժում զանգը», «Ծերունին և ծովը» Է.Մ.Ռեմարկ «Արևմտյան ռազմաճակատում անփոփոխ է», «Երեք ընկեր» Ֆ.Ս.Ֆիցջերալդ «Մեծն Գետսբի» Ռ.Օլդինգտոն «Բոլոր մարդիկ՝ թշնամի են» Ջ.Բ.Շոու «Տիկին Ուոռենի մասնագիտությունը», «Պիգմալիոն» Բ. Բրեխտ «Կուրաժ մայրիկը և նրա երեխաները», «Բարի մարդը Սեզուանից»: Յու.Օ՛Նիլի ստեղծագործությունը «Սերը ծփիների տակ», «Աստծո բոլոր զավակները թևեր ունեն»: Թ.Ուիլյամս «Ապակե գազանանոցը», «Տրամվայ «Ցանկություն» Հ.Ուէլս. «Ժամանակի մեքենան» Ջ.Օռուել «Անասնաֆերմա», «1984»: Ու.Գոլդինգ «Ճանճերի տերը» : Ու.Լե Գուին «Մթության ձախ ձեռքը»: Մ.Աթվուդ «Աղախնու պատմությունը»	

	Ա.Ազիմով «Հիմնադրում» եռագրությունը Թ. Մանն «Կախարդական լեռը», «Հովսեփը և նրա եղբայրները» Հ.Հեսսե: «Հուլունքախաղը» Ա.Սենթ-Էկզյուպերիի «Փոքրիկ իշխանը»: Ա.Քամյու «Օտարը» վիպակը, «Ժանտախտը» Ժ.-Պ. Սարտր «Ճանճերը», «Անշիրիմ մեռյալները», «Ալտոնայի բանտարկյալները» Ա.Մերդոք «Սև արքայազնը», «Ծովը, ծովը…» Մարկես «100 տարվա մենությունը», «Գնդապետին ոչ ոք չի գրում», «Սերը ժանտախտի օրերին»: Բորխես «Բաբելոնի գրադարանը» Թ.Փինչոն «Էնտրոպիա» Ու.Էկո «Վարդի անունը» Ջ.Ֆաուլզ «Ֆրանսիացի լեյտենանտի կինը»: Պ.Աքրոյդ «Օսկար Ուայլդի կտակը»: Ա.Ս.Բայեթ «Տիրապետում»:	
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Леонова Н., Никитина Г., Английская литература 1890-1960гг.	2004
2.	Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975. История всемирной литературы: в 9 т. / АН СССР; ИМЛИ им. А.М. Горького; М. 1989. Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003.	
	Ինտերնետային աղբյուրներ	
1.	www.readprint.com *Вераксич И.Ю.: Зарубежная литература. XX век Курс лекций http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekciya-1.htm* *http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekciya-1.htm* *https://licey.net/free/15-analiz_proizvedenii_zarubezhnyh_pisatelei_ biografii_inostrannyh_pisatelei/61-zarubezhnaya_literatura/stages/2068-osobennosti_literatury_ xx_veka* *https://www.lang-lit.ru/2016/06/zarubezhnaya-literatura-xx-veka.html*	
2.	Keenan S. Renaissance Literature http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/96621/8/08_chapter2.pdf	

12.Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1.Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
5-ին կիսամյակ				
	Արտասահմանյան գրականություն 19-21 դդ	Ռեալիզմ Մոդեռնիզմ Էքզիստենցիալիզմ Պոստմոդեռնիզմ	20	

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[10]
5-րդ կիսանյակ				
4	Արտասահմանյան գրականություն 19-21 դդ	Ռեալիզմ Մոդեռնիզմ Էքզիստենցիալիզմ Պոստմոդեռնիզմ		ՊԳ 1-4; ԼԳ 1-2

12.3.Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.	---				

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
	Արտասահմանյան գրականություն 19-21 դդ	Ռեալիզմ Մոդեռնիզմ Էքզիստենցիալիզմ Պոստմոդեռնիզմ	Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում,			

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

---

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր, էլեկտրոնային գրատախտակ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14.Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- 4 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- 2 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 2 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

Դասընթացն ամփոփվում քննությամբ:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[16]

14.3. Գնահատման չափանիշները[17].

- Գործնական աշխատանքները՝ ռուսերեն լեզվով առավելագույնս անսխալ հաղորդակցվելու կարողություն, մասնագիտական տեքստեր կարդալու, ընկալելու, վերարտադրելու, թարգմանելու կարողություն, տրված բառապաշարի իմացություն, հանձնարարված աշխատանքների առկայություն:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ռեֆերատ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց՝ ըստ ներկայացված համապատասխան պահանջների:

[16] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

[17] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	**ՕԼԳ/բ-112 Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 4**			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 Կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի/կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	60	Դասախոսություն	30
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	120		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Քննություն, ընթացիկ քննություն, **<u>ստուգարք</u>**			
Դասընթացի նպատակը	«**Արտասահմանյան գրականության պատմություն- 4»** դասընթացի տվյալ բաժինը նախատեսված է բակալավրիատի «Օտար լեզու և գրականություն» մասնագիտության 3-րդ տարվա 1-ին կիսամյակի համար: Դասընթացն իրագործվում է ինչպես դասախոսությունների (18 ժամ), այնպես էլ քննարկումների և գործնական աշխատանքների (28 ժամ) ձևով: Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին ներկայացնել Մոդեռնիզմի և Պոստմոդեռնիզմի ուղղությունների, Ինտելեկտուալ և էպիկական թատրոնի, Հակաուտոպիայի ժանրերի գրականության զարգացման հիմնական փուլերի առանձնահատկությունները մշակույթի սինթետիկ պատմության համատեքստում, • համեմատական ուսումնսիրության ասպեկտում ուսանողներին ծանոթացնել տարբեր երկրներում զարգացող ընդհանուր գրական ուղղությունների արտահայտության, տեսական հիմնական մոտեցումների, հասկացությունների և տերմինների հետ, որոնք անհրաժեշտ են գրական ավանդույթի համատեքստում ստեղծագործությունների լիարժեք վերլուծության համար, • լայնացնել ուսանողների պատկերացումները արևմտյան մշակույթի ստեղծման և պատմական զարգացման մասին, տալ գրականության ասպարեզում մասնագիտական գիտելիքներ և, վերջապես, հարստացնել ապագա բանասերների բազմագիտությունը:			

Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք/ներ/ը. Գիտելիք՝ • մասնագիտական գիտելիք և իմացություն • արտասահմանյան գրականության մեջ ամենանշանավոր ստեղծագործությունների բովանդակությունը, • գրականության մեջ և մշակույթում գեղարվեստական ոճերի, ուղղությունների և մեթոդների զարգացման պատմությունը: Հմտություն՝ • հասկանալ և բացատրել տարբեր դարաշրջաններում և պատմական և սոցիալական համատեքստում գրված ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները, • արտահայտության անձնական միջոցները կապել տվյալ ժամանակաշրջանի համատեքստի հետ, Կարողունակություն՝ • բացատրել տարբեր գրական երևույթները՝ համապատախանեցնելով դրանց առանձնահատկությունները դարաշրջանի կարևորագույն երևույթներին և միտումներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	**Թեմա 1 – Սոցիալական ռեալիստական վեպի զարգացումը** • Սոցիալական վեպի ավանդույթների զարգացումը ամերիկյան վեպում / Թ.Դրայզեր/: • XX դարի վեպ-էպոպեան / Ջ.Գոլսուորթի, Ռ.Ռոլան, ՈՒ.Ֆոլքներ/ **Թեմա 2 - Մոդեռնիզմը որպես գրական ուղղություն:** • Մոդեռնիզմի փիլիսոփայական հիմքը • Հոգեբանական մոդեռնիզմի ձևավորումը: Ջ.Ջոյսի ստեղծագործական մեթոդը. • Էպիֆանիան «Դուբլինցիները» ժողովածույում • Ֆ.Կաֆկայի ստեղծագործությունը. «Փոխակերպություն» վիպակը **Թեմա 3 - «Գիտակցության հոսքի» գրականությունը Բրիտանիայում և ԱՄՆ-ում** • «Գիտակցության հոսք»-ի առանձնահատկությունները • Վ.Վուլֆի ստեղծագործությունը. «Միսիս Դելոուեյ» վեպը • Վ.Ֆոլքների ստեղծագործությունը. «Շառաչ և ցասում» • Քրիստոնեական խորհրդանիշերը վեպում **Թեմա 4 – «Կորուսյալ սերնդի» գրականությունը** • Հեմինգուեյը որպես «կորուսյալ սերնդի» ստեղծողը: • Է. Հեմինգուեյ «Հրաժեշտ զենքին» և «Ում համար է գուժում զանգը» վեպերը: «Ծերունին և ծովը»

	- Ռեմարկի ստեղծագործությունը. «Արևմտյան ռազմաճակատում անփոփոխ է», «Երեք ընկեր» վեպը - Ֆ.Ս.Ֆիցջերալդի ստեղծագործությունը. «Մեծն Գետսբի» - Ռ.Օլդինգտոնի ստեղծագործությունը. «Բոլոր մարդիկ՝ թշնամի են» **Թեմա 5 – XX դարասկզբի թատրոնի առանձնահատկությունը** - Ինտելեկտուալ թատրոնի առանձնահատությունները: Ջ.Բ.Շոույի ստեղծագործությունը. «Տիկին Ուոռենի մասնագիտությունը», «Պիգմալիոն» Բ. Բրեխտի «էպիկական թատրոնի » տեսությունը: «Կուրաժ մայրիկը և նրա երեխաները», «Բարի մարդը Սեզուանից»: - Ողբերգական թատրոնի ձևավորումը ԱՄՆ-ում: Յու.Օ՛Նիլի ստեղծագործությունը. «Սերը ծփիների տակ»: - Թ.Ուիլյամսի ստեղծագործությունը. «Ապակե գազանանոցը», «Տրամվայ «Ցանկություն» **Թեմա 6 - Ուտոպիան և հակաուտոպիան XX դարի գրականության մեջ՝ գիտաֆանտաստիկական և սոցիալական** - Գիտական ֆանտաստիկայից՝ հակաուտոպիա. Հ.Ուէլս. «Ժամանակի մեքենան» - Անգլիական վեպ-հակաուտոպիան: Ե.Զամյատինի ստեղծագործության ազդեցությունը: Օ.Հաքսլի, Ջ.Օռուել «Անասնաֆերմա», «1984»: - Հակապատերազմական գաղափարները Ու.Գոլդինգի «Ճանճերի տերը» վեպում: - Վերադարձ գիտական ֆանտաստիկային. Ու.Լե Գուին «Մթության ձախ ձեռքը»: Ֆեմինիզմի ազդեցությունը: - Ուտոպիական գաղափարները Ա.Ազիմովի ստեղծագործություններում. «Հիմնադրում» եռագրությունը **Թեմա 7 – Փիլիսոփայական վեպ** Թ. Մաննը որպես փիլիսոփայական վեպի հիմնադիր և նրա ստեղծագործությունը: «Կախարդական լեռը» «Հովսեփը և նրա եղբայրները» - Խաղի թեման եվրոպական գրականության մեջ: Հ.Հեսսե: - Փիլիսոփայական հեքիաթի ժանրը: Սենթ-Էկզուպերիի «Փոքրիկ իշխանը»: **Թեմա 8 - Էքզիստենցիալիզմ** - Էքզիստենցիալիզմը ֆրանսիական գրականության մեջ

	• Ա.Քամյուի «Օտարը» վիպակը, «Ժանտախտ» • Ժ.-Պ. Սարտրի ստեղծագործությունը. «Ճանճերը», «Անշիրիմ մեռյալները», «Ալտոնայի բանտարկյալները» • Էքզիստենցիալիզմը բրիտանական գրականության մեջ • Ա.Մերդոք «Սև արքայազնը» **Թեմա 8 - Լատինամերիկյան արձակը:** • Էքզիստենցիալիզմի լատինաամերիկյան տարբերակը. Օրտեգա ի Գասսետ: • Մոգական ռեալիզմը. Կորտասար, Մարկես «100 տարվա մենությունը», «Գնդապետին ոչ ոք չի գրում», «Սերը ժանտախտի օրերին»: • Բորխեսը որպես պոստմոդեռնիզմի հիմնադիր: «Բաբելոնի գրադարանը» • **Թեմա 9 – Պոստմոդենիզմ** • Պոստմոդեռնիզմը որպես գրական ուղղություն. ազգային տարբերաներ, առանձնահատկություններ • Թ.Փինչոն «Էնտրոպիա» • Ու.Էկո «Վարդի անունը» որպես կվազիդետեկտիվ • Բանասիրական վեպի ժանրը. Ջ.Ֆաուլզ «Ֆրանսիացի լեյտենանտի կինը»: Պ.Աքրոյդ «Օսկար Ուայլդի կտակը»: Ա.Ս.Բայեթ «Տիրապետում»: **Թեմա 10 - Ժամանակակից գրականության և մշակույթի զարգացման հիմնական միտումները:**
Գնահատման մեթոդները և չապանիշները	Ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների հսկողությունն իրագործելու համար կիրառվում են՝ - գործնական աշխատանք - միջանկյալ քննություններ - ուսանողների իքնուրույն աշխատանք - արտալսարանային աշխատանք - ավարտական ատենախոսության պաշտպանություն - գիտահետազոտական և գիտամանկավարժական պրակտիկա
Գրականություն	**ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿՆ ՈՒ ՀՂՈՒՄՆԵՐԸ** **Գեղարվեստական գրականություն** Թ.Դրայզեր «Քույր Քերի»: Ջ.Գոլսուորթի «Ֆորսայթների սագա» եռագրությունը Ջ.Ջոյս «Դուբլինցիները» Ֆ.Կաֆկա «Փոխակերպություն» Վ.Վուլֆ «Միսիս Դելուեյ»

Վ.Ֆոլքներ «Շառաչ և ցասում»

Է. Հեմինգուէյ «Հրաժեշտ զենքին», «Ում համար է զուժում զանգը», «Ծերունին և ծովը»

Է.Մ.Ռեմարկ «Արևմտյան ռազմաճակատում անփոփոխ է», «Երեք ընկեր»

Ֆ.Ս.Ֆիցջեռալդ «Մեծն Գետսբի»

Ռ.Օլդինգտոն «Բոլոր մարդիկ՝ թշնամի են»

Ջ.Բ.Շոու «Տիկին Ուոռենի մասնագիտությունը», «Պիգմալիոն»

Բ. Բրեխտ «Կուրաժ մայրիկը և նրա երեխաները», «Բարի մարդը Սեզուանից»:

Յու.Օ՛Նիլի ստեղծագործությունը «Սերը ծփիների տակ», «Աստծո բոլոր զավակները թևեր ունեն»:

Թ.Ուիլյամս «Ապակե գազանանոցը», «Տրամվայ «Ցանկություն»

Հ.Ուէլս. «Ժամանակի մեքենան»

Ջ.Օռուել «Անասնաֆերմա», «1984»:

Ու.Գոլդինգ «Ճանճերի տերը» :

Ու.Լե Գուին «Մթության ձախ ձեռքը»:

Ա.Ազիմով «Հիմնադրում» եռագրությունը

Թ. Մանն «Կախարդական լեռը», «Հովսեփը և նրա եղբայրները»

Հ.Հեսսե: «Հուլունքախաղը»

Ա.Սենթ-Էկզյուպերիի «Փոքրիկ իշխանը»:

Ա.Քամյու «Օտարը» վիպակը, «Ժանտախտ»

Ժ.-Պ. Սարտր «Ճանճերը», «Անշիրիմ մեռյալները», «Ալտոնայի բանտարկյալները»

Ա.Մերդոք «Սև արքայազնը», «Ծովը, ծովը…»

Մարկես «100 տարվա մենությունը», «Գնդապետին ոչ ոք չի գրում», «Սերը ժանտախտի օրերին»:

Բորխես «Բաբելոնի գրադարանը»

Թ.Փինչոն «Էնտրոպիա»

Ու.Էկո «Վարդի անունը»

Ջ.Ֆաուլզ «Ֆրանսիացի լեյտենանտի կինը»:

Պ.Աքրոյդ «Օսկար Ուայլդի կտակը»:

Ա.Ս.Բայեթ «Տիրապետում»:

Օժանդակ գրականություն

Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975.

История всемирной литературы: в 9 т. / АН СССР; ИМЛИ им. А.М. Горького; М. 1989.

Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003.

Вераксич И.Ю.: Зарубежная литература. XX век Курс лекций http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekciya-1.htm

	http://20v-euro-lit.niv.ru/20v-euro-lit/veraksich-hh-vek-kurs-lekcij/lekciya-1.htm https://licey.net/free/15-analiz_proizvedenii_zarubezhnyh_pisatelei_biografii_inostrannyh_pisatelei/61-zarubezhnaya_literatura/stages/2068-osobennosti_literatury_ xx_veka https://www.lang-lit.ru/2016/06/zarubezhnaya-literatura-xx-veka.html